

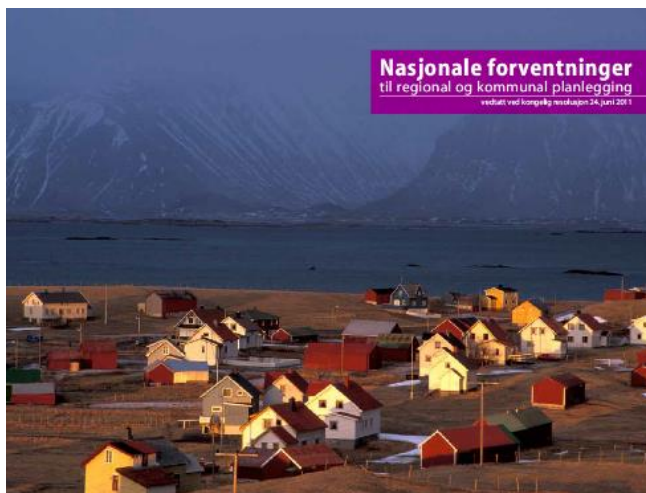
Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Knut Grønntun, KDD

Webinar om klima- og naturhensyn i planstrategien

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

«For å fremme en bærekraftig utvikling skal Kongen hvert fjerde år utarbeide et dokument med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette skal følges opp i planleggingen etter denne lov og legges til grunn for statens deltaking.» (PBL § 6-1)

Formålet med forventningene

- Dokumentet fokuserer på hvilke samfunnsmessige oppgaver fylkeskommunene og kommunene bør legge vekt på i planleggingen den neste perioden, for å medvirke til gjennomføring av nasjonal politikk.
- Dokumentet gir en oversikt over regjeringens viktigste føringer for planleggingen, men dekker ikke alt.
- Fylkeskommunene og kommunene skal følge opp de nasjonale forventningene i planstrategier og planer. Dokumentet skal legges til grunn for statens deltakelse.
- Oppfølgingen av den nasjonale politikken må tilpasses regionale og lokale forhold.

Planlegging skal fremme bærekraftig utvikling

” Bærekraftsmålene, nasjonale klima- og miljømål, lokalt folkestyre og løsninger som styrker verdiskaping og bosetting i hele landet, blir lagt til grunn for den overordnede samfunns- og arealplanleggingen og for statens deltakelse i planprosessene.

Store planutfordringer framover

- Norge har gode forutsetninger for å nå mange av bærekraftsmålene innen 2030, men
- Vi sliter med å nå målene om reduserte klimagassutslipp og ansvarlig forbruk, og med å ta vare på naturmangfoldet og dyrka jord
- Vi må tilpasse oss et klima i endring og en ny sikkerhetspolitisk situasjon
- Behov for store mengder ny fornybar energi og økt mineralutnyttelse vil komme konflikt med andre viktige samfunnsinteresser.
- Raske endringer og omveltninger kan gi behov for større grad av beredskap og fleksibilitet i planleggingen.
- I tillegg møter kommunene andre store samfunnsutfordringer, bl.a. som følge av en aldrende befolkning og mangel på arbeidskraft innen ulike tjenesteområder.

Oppbygning av dokumentet

1. Innledning
2. Samordning og samarbeid i planleggingen
3. Trygge og inkluderende lokalsamfunn
4. Velferd og bærekraftig verdiskaping
5. Klima, natur og miljø for framtida
6. Samfunnssikkerhet og beredskap

Kapittel 5: Klima, natur og miljø for framtida

- Helhetlig planlegging for å nå klima- og miljømålene
- Forebygge klimagassutslipp og sikre muligheter for karbonopptak
- Ta vare på naturmangfold, friluftslivsinteresser og kulturmiljø
- Rene og rike vann og vassdrag

Sentrale forventninger – klima og miljø

45. «Omstillingen til lavutslippssamfunnet og bidrag til oppnåelse av klima- og miljømålene prioriteres gjennom arealplanlegging som reduserer utslipp, arealbeslag og transportbehov. Regjeringen oppfordrer kommunene til å sette seg mål for å redusere nedbyggingen.»

47. «Ved revidering av kommuneplanens arealdel, vurderer kommunen om tidligere godkjent arealbruk skal endres av hensyn til klima, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, klimatilpasning, samfunnssikkerhet og et hensiktsmessig utbyggingsmønster.»

48. «Omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer, inkludert myr,....., unngås så langt som mulig...»

49. «Fortetting og transformasjon av bolig- og næringsområder vurderes før nye større utbyggingsområder tas i bruk.»

57. «Potensiale for fortetting eller utvidelse av eksisterende fritidsboligområder vurderes før det legges til rette for utbygging i nye områder,...»

Kapittel 6: Samfunnssikkerhet og beredskap

- Naturfare og klimatilpasning
- Forsvarets arealbehov
- Vern av dyrka jord
- Rent og trygt drikkevann
- Risiko- og sårbarhetsanalyser som grunnlag for bedre planer

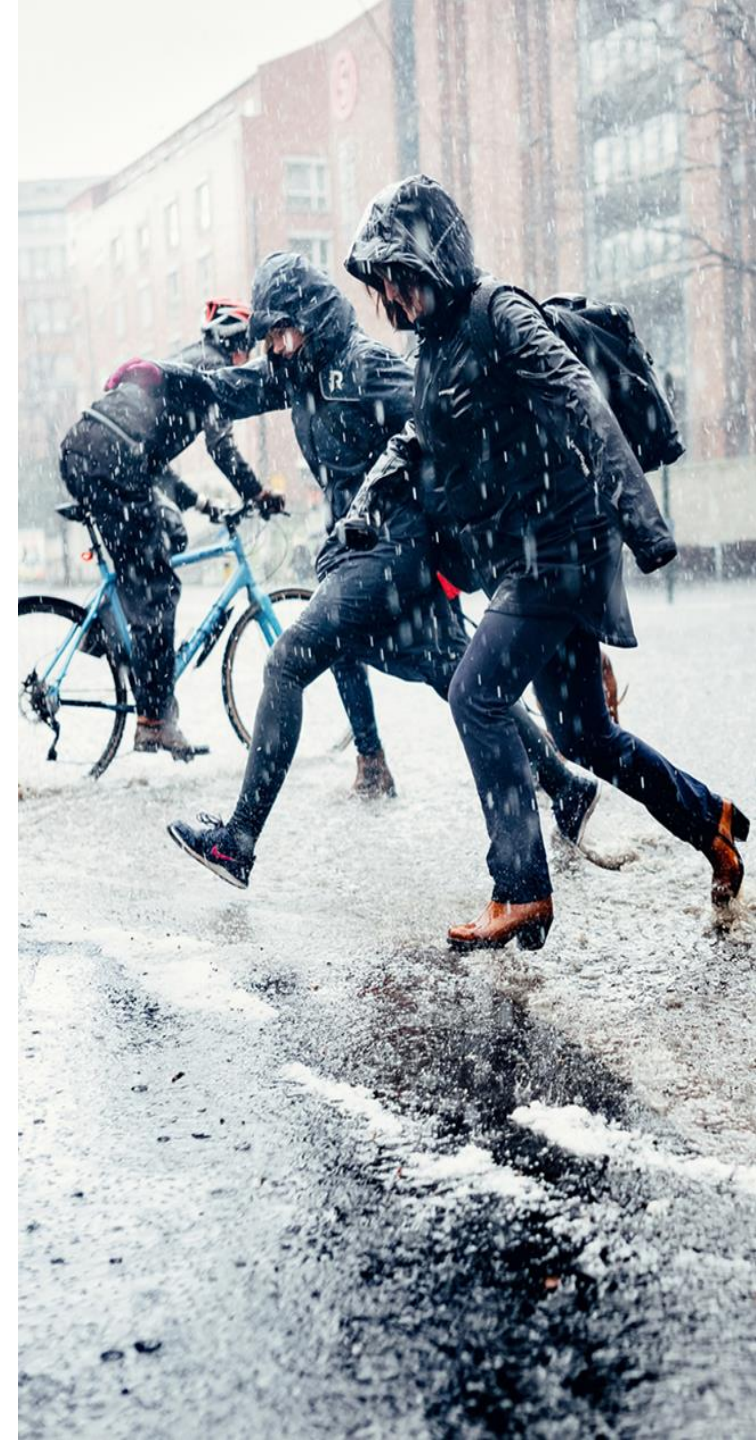
Sentrale forventninger – klimatilpasning

63. «Samfunnssikkerhet og beredskap vektlegges i planleggingen. ROS-analyser bygger på oppdatert kunnskap og legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen.»

65. «Det tas hensyn til et endret klima i planleggingen, og de høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivninger, og et tilstrekkelig langt tidsperspektiv, legges til grunn når konsekvenser av klimaendringene vurderes. De fylkesvise klimaprofilene benyttes.»

66. «Arealbruk planlegges slik at overvann og fare knyttet til flom, erosjon, skred, havnivåstigning, stormflo og annen naturfare håndteres forsvarlig.»

67. «Bevaring og restaurering av naturområder, eller etablering av naturbaserte løsninger, vurderes for å tilpasse samfunnet til klimaendringene.»

Nasjonale forventninger og planstrategiarbeidet

2. «Arbeidet med planstrategier prioriteres for å sikre at planene er oppdaterte og møter behovene som følger av endringer i samfunnsmessige, demografiske, politiske og naturgitte forhold».

Forventningsdokumentet bør inngå i grunnlaget for:

- en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.*
- å ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer.*
- å ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves*

Takk for oppmerksomheten!

